

Mål C-340/20**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

24 juli 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour de cassation (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

10 juli 2020

Sökande:

Bank Sepah

Svarande:

Overseas Financial Limited

Oaktree Finance Limited

Saken i det nationella målet

- 1 I enlighet med säkerhetsrådets resolution 1737 (2006) föreskrivs det i gemensam ståndpunkt 2007/140/GUSP vissa restriktiva åtgärder mot Iran. Dessa åtgärder omfattar bland annat frysning av tillgångar och ekonomiska resurser för personer, enheter och organ som deltar i, är direkt knutna till eller stöder Irans verksamhet beträffande anrikning, uppbearbetning, tungt vatten eller utveckling av kärnvapenbärare. Dessa åtgärder genomfördes i unionen genom rådets förordning (EG) nr 423/2007 av den 19 april 2007. **[Orig. s. 4]**
- 2 Genom resolution 1747 (2007) av den 24 mars 2007 identifierade säkerhetsrådet bolaget Bank Sepah som en del av de ”enheter som deltar i kärnteknisk verksamhet eller i verksamhet med ballistiska robotar” i Iran och som skulle omfattas av åtgärden för frysning av tillgångar. Denna resolution införlivades med unionsrätten genom kommissionens förordning (EG) nr 441/2007 av den 20 april 2007 om ändring av rådets förordning (EG) nr 423/2007. Denna resolution trädde i kraft den 21 april 2007.

- 3 Genom dom av den 26 april 2007, som vunnit laga kraft, förpliktade Cour d'appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris) Bank Sepah att i euro betala bolaget Overseas Financial Limited (nedan kallat Overseas Financial) motsvarande 2 500 000 USD och i euro betala bolaget Oaktree Finance Limited (nedan kallat Oaktree Finance) motsvarande 1 500 000 USD, jämte lagstadgad ränta från och med den dag då denna dom meddelades.
- 4 Den 17 januari 2016 strök säkerhetsrådet Bank Sepah från förteckningen över personer och enheter som är föremål för restriktiva åtgärder mot Iran. Detta beslut införlivades med unionsrätten genom rådets genomförandeförordning (EU) 2016/74 av den 22 januari 2016, som trädde i kraft den 23 januari 2016.
- 5 Den 17 maj 2016 utfärdade Overseas Financial och Oaktree Finance ett betalningsföreläggande för utmätning mot Bank Sepah.
- 6 Den 5 juli 2016 lät de Société générale genomföra en utmätning av Bank Sepahs skulder, ägandeandelar och värdepapper.
- 7 Den 13 juni och den 15 juli 2016 väckte Bank Sepah talan mot Overseas Financial och Oaktree Finance vid den verkställande domstolen för att bestrida dessa utmätningståtgärder.
- 8 Den verkställande domstolens beslut överklagades till Cour d'appel de Paris (appellationsdomstolen i Paris) som meddelade dom den 8 mars 2018.
- 9 Bank Sepah, å ena sidan, och Overseas Financial och Oaktree Finance, å andra sidan, överklagade denna dom. Dessa överklaganden, som registrerats under nr B 18-18542 respektive G 18-21.814, har förenats på grund av sambandet dem emellan.

II. Aktuella bestämmelser

Rådets förordning (EG) nr 423/2007 av den 19 april 2007 om restriktiva åtgärder mot Iran

- 10 I artikel 1 h och j i förordning nr 423/2007 föreskrivs följande:

”Följande definitioner gäller endast i denna förordning:

...

- h) frysning av tillgångar* : förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller någon annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning.

...

- j) *frysning av ekonomiska resurser*: förhindrande av att ekonomiska resurser används på något sätt, t.ex. genom försäljning, uthyrning eller inteckning, för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster. ...”

11 I artikel 7.1 i förordningen föreskrivs följande:

- ”1. *Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av de personer, enheter och organ som anges i bilaga IV skall frysas. Bilaga IV skall omfatta de personer, enheter och organ som uppgetts av sanktionskommittén eller Förenta nationernas säkerhetsråd i enlighet med punkt 12 i FN:s säkerhetsråds resolution 1737 (2006). ...”*

Rådets förordning (EU) nr 961/2010 av den 25 oktober 2010 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning (EG) nr 423/2007

12 I artikel 1 h) och i) i förordning nr 961/2010 föreskrivs följande:

”I denna förordning avses med

...

- h) *frysning av ekonomiska resurser* : förhindrande av att dessa resurser på något sätt används för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster, inbegripet men inte enbart genom försäljning, uthyrning eller inteckning,
- i) *frysning av tillgångar*: förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller någon annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning. ...”

13 I artikel 16.1 i förordningen föreskrivs följande:

- ”1. *Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av de personer, enheter och organ som anges i bilaga VII ska frysas. Bilaga VIII ska omfatta de personer, enheter och organ som har uppgetts av FN:s säkerhetsråd eller sanktionskommittén i enlighet med punkt 12 i FN:s säkerhetsråds resolution 1737 (2006), punkt 7 i FN:s säkerhetsråds resolution 1803 (2008) eller punkterna 11, 12 eller 19 i FN:s säkerhetsråds resolution 1929 (2010). ...”*

Rådets förordning (EU) nr 267/2012 av den 23 mars 2012 om restriktiva åtgärder mot Iran och om upphävande av förordning (EU) nr 961/2010

14 I artikel 1 j) och k) i förordning nr 267/2012 föreskrivs följande:

”I denna förordning avses med

...

- j) *frysning av ekonomiska resurser* : förhindrande av att dessa resurser på något sätt används för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster, inbegripet men inte enbart genom försäljning, uthyrning eller inteckning,
- k) *frysning av tillgångar*: förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning av, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till en förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller varje annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja tillgångarna, inbegripet portföljförvaltning, ...”

15 I artikel 23.1 i förordningen föreskrivs följande:

- ”1. *Alla tillgångar och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av de personer, enheter och organ som förtecknas i bilaga VIII ska frysas. Bilaga VIII ska omfatta de personer, enheter och organ som har uppgetts av FN:s säkerhetsråd eller sanktionskommittén i enlighet med punkt 12 i FN:s säkerhetsråds resolution 1737 (2006), punkt 7 i FN:s säkerhetsråds resolution 1803 (2008) eller punkterna 11, 12 eller 19 i FN:s säkerhetsråds resolution 1929 (2010). ...”*

III. Grunder som Bank Sepah har åberopat till stöd för sitt överklagande nr B 18–18542

- 16 I den överklagade domen ogillade appellationsdomstolen Bank Sepahs yrkanden dels om att på grund av force majeure slippa betala ränta, dels om att få ett undantag från den höjning av den lagstadgade räntesatsen, som föreskrivs i artikel L. 313–3 i den franska penning- och finanslagen för det fall att det föreligger ett rättsligt avgörande om betalningsföreläggande.
- 17 Bank Sepah har till stöd för sitt överklagande åberopat en första grund avseende att frysningen av bankens tillgångar enligt fransk rätt utgjorde ett fall av force majeure som hindrade banken från att fullgöra sin betalningsskyldighet och gjorde det omöjligt för Overseas Financial och Oaktree Finance att erhålla betalning från banken.
- 18 Bank Sepah har även, i andra hand, åberopat en andra grund avseende åsidosättande av artikel L. 313–3 i den franska penning- och finanslagen.

IV. Den enda grund som Overseas Financial och Oaktree Finance har åberopat till stöd för deras överklagande nr G 18–21.814

- 19 I den överklagade domen slogs det bland annat fast att den ränta som Overseas Financial och Oaktree Finance begärde för perioden före den 17 maj 2011 var preskriberad, eftersom de inte kunde göra gällande någon orsak till preskriptionsavbrott och de själva inte hade vidtagit någon åtgärd för att avbryta preskriptionen trots att de hade möjlighet att göra så då ”de endast som en säkerhetsåtgärd [förbjöds] att vidta verkställighetsåtgärder på en icke tillgänglig tillgång, eftersom denna otillgänglighet enbart fördröjt kvarstadens inverkan på de samlade tillgångarna”.
- 20 Overseas Financial och Oaktree Finance har till stöd för sitt överklagande åberopat en enda grund som avser bland annat åsidosättande av artiklarna 1 och 7 i förordning nr 423/2007, vilka återges i artiklarna 1 och 17 i förordning nr 961/2010.
- 21 Overseas Financial och Oaktree Finance har gjort gällande att preskriptionstiden inte löper gentemot den som är förhindrad att agera till följd av ett hinder som följer av lag och att en lag om frysning av tillgångar hindrar fordringsägaren till en person som omfattas av en sådan åtgärd från att vidta alla verkställighetsåtgärder avseende de frysta tillgångarna, även som en säkerhetsåtgärd. Enligt sökandena innebär varje säkerhetsåtgärd en ändring av tillgångarna som får till följd att deras ändamål ändras. Detta hinder som följer av lagen framgår dessutom av ekonomiministerns vägran att bevilja dem det tillstånd för att frigöra medel som tillhör Bank Sepah, något som krävs enligt artikel 8 i förordning nr 423/2007, och därefter i artikel 17 i förordning nr 961/2010.

V. Cour de cassations bedömning

Den första grunden som åberopats av Bank Sepah till stöd för överklagande nr B 18–18.542: force majeure

- 22 Cour de cassation (Högsta domstolen) har erinrat om att frysning av tillgångar som tillhör en person eller enhet som berörs av denna åtgärd på grund av dess verksamhet inte utgör ett fall av force majeure, såvida det inte föreligger någon yttre omständighet.
- 23 Cour de cassation (Högsta domstolen) anser inte att den av Bank Sepah åberopade omständigheten, att det var omöjligt att fullgöra sin betalningsskyldighet, beror på en omständighet som ligger utanför dess verksamhet, och att talan således inte kan vinna bifall såvitt avser Bank Sepahs första grund.

Den enda grund som Overseas Financial och Oaktree Finance har åberopat till stöd för överklagande nr G° 18–21.814

- 24 Cour de cassation (Högsta domstolen) anser att utgången i målet beror på huruvida Overseas Financial och Oaktree Finance hade kunnat avbryta preskriptionen genom att vidta en säkerhetsåtgärd eller tvångsåtgärd avseende Bank Sepahs frysta tillgångar.
- 25 Cour de cassation (Högsta domstolen) har för det första påpekat att förordningarna nr 423/2007, 961/2010 och 267/2012 inte innehåller någon bestämmelse som uttryckligen förbjuder en borgenär att vidta en säkerhetsåtgärd eller tvångsåtgärd avseende gäldenärens frysta tillgångar.
- 26 För det andra definieras frysning av tillgångar som ”förhindrande av varje flyttning, överföring, förändring, användning, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller någon annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja penningmedlen, inbegripet portföljförvaltning”, och frysning av ekonomiska resurser som ”förhindrande av att ekonomiska resurser används på något sätt, t.ex. genom försäljning, uthyrning eller inteckning, för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster”.
- 27 Mot bakgrund av dessa definitioner anser Cour de cassation (Högsta domstolen) att det, när det gäller frysta tillgångar, endast förefaller vara ”varje flyttning, överföring, förändring, användning, tillgång till eller hantering av tillgångar på ett sätt som skulle leda till förändring av volym, belopp, belägenhet, ägandeförhållanden, innehav, art, bestämmelse eller någon annan förändring som skulle göra det möjligt att utnyttja penningmedlen, inbegripet portföljförvaltning”, och, vad gäller frysta ekonomiska resurser, användning av ”ekonomiska resurser ... på något sätt, t.ex. genom försäljning, uthyrning eller inteckning, för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster”, som är förbjudet.
- 28 Cour de cassation (Högsta domstolen) anser att det således inte kan uteslutas att åtgärder som inte omfattas av något av dessa förbud vidtas avseende frysta tillgångar.
- 29 Vidare anser Cour de cassation (Högsta domstolen) att åtgärder som får till följd att vissa tillgångar inte längre ingår i gäldenärens samlade tillgångar (inverkan på de samlade tillgångarna (effet attributif)) troligen endast kan vidtas med tillstånd från den behöriga nationella myndigheten och endast i de fall som avses i artiklarna 8–10 i förordning nr 423/2007, artiklarna 17–19 i förordning nr 961/2010 och därefter artiklarna 24–28 i förordning nr 267/2012.
- 30 Frågan är således huruvida åtgärder som inte har en sådan inverkan på de samlade tillgångarna får vidtas utan föregående tillstånd avseende frysta tillgångar. Sådana åtgärder är säkerheter fastställda av domstol och kvarstad i egenskap av säkerhetsåtgärder.

- 31 Den av domstol fastställda säkerheten, oavsett om den har ställts i form av en fastighet (inteckning), en affärsrörelse eller andelar och värdepapper (pantförskrivning), har ingen inverkan på de samlade tillgångarna. Dess enda inverkan är att vid överlåtelse av de tillgångar och rättigheter till vilka säkerheten har ställts, ska den fordran som den som har ställt säkerheten betalas med företräde till priset på överlåtelsen.
- 32 Ett beslut om kvarstad kan bland annat avse fordringar avseende ett penningbelopp eller ägarandelar eller värdepapper och har ingen inverkan på de samlade tillgångarna. Egendom, fordringar och utmäta rättigheter ingår fortsatt bland gäldenärens tillgångar.
- 33 Enligt artikel L. 523–1 i code des procédures civile d'exécution (civilprocesslagen) får ett beslut om kvarstad verkan av en deposition som föreskrivs i artikel 2350 i civillagen, enligt vilken "[i]nlämnande eller deponering av penningbelopp, växlar eller värdepapper, som har beslutats av domstol såsom säkerhet eller som en säkerhetsåtgärd, ska medföra särskild registrering och ge företrädesrätt i den mening som avses i artikel 2333". I artikel 2333 i samma lag preciseras att "[p]antsättningen är ett avtal genom vilket säkerhetsställaren ger en borgenär rätt att få betalt före övriga borgenärer för lös egendom eller en samling materiell lös egendom, aktuell eller framtida".
- 34 Cour de cassation (Högsta domstolen) frågar sig om sådana åtgärder, trots att de saknar inverkan på de samlade tillgångarna, inte medför en ändring av "bestämmelsen" för de tillgångar som de omfattar, i den mening som denna term ges i definitionen av frysning av tillgångar.
- 35 Den hänskjutande domstolen anser nämligen att det är möjligt att tolka artikel 1 h) i förordning nr 423/2007, artikel 1 i) i förordning nr 961/2010 och artikel 1 k) i förordning nr 267/2012 på så sätt att rätten till företräde vid betalning av priset för överlåtelsen av bolagsandelarna eller värdepapperen, såsom fordringarnas särskilda bestämning och deras företrädesrätt, påverkar tillgångarnas bestämning.
- 36 Den hänskjutande domstolen frågar sig mer allmänt om det, trots avsaknaden av inverkan på de samlade tillgångarna, inte är möjligt att med hjälp av säkerheter fastställda av domstol och utmätningar tillåta en "användning" av de medel som säkerheten avser, i den mening som detta begrepp ges i definitionen av frysning av tillgångar, och en "användning" av de ekonomiska resurser som är föremål för dessa "för att erhålla tillgångar, varor eller tjänster", i den betydelse som dessa begrepp ges i definitionen av frysning av ekonomiska resurser.
- 37 Dessa åtgärder ska säkerställa att den som verkställer åtgärderna har företräde vid betalning genom egendom, rättigheter och fordringar som har beslagtogs som en säkerhetsåtgärd när frysningen väl en gång upphör. De skulle således kunna anses utgöra ett incitament för en ekonomisk aktör att ingå avtal med den person eller enhet vars tillgångar är frysta, vilket skulle vara detsamma som att denna person eller enhet använder det ekonomiska värdet av sina tillgångar, eller erhåller, tack

vare det ekonomiska värdet av dessa tillgångar, vilka kvalificerats som ekonomiska resurser, tillgångar, varor eller tjänster.

- 38 Enligt Cour de cassation (Högsta domstolen) föreligger inte någon sådan risk i förevarande fall, eftersom Overseas Financial och Oaktree Finance försöker driva in en fordran som efter frysningen av Bank Sepahs tillgångar fastställts genom ett rättsligt avgörande som avser samma omständigheter och som både saknar samband med Irans kärntekniska och ballistiska program och hänför sig till tiden före denna frysning.
- 39 Frågan är således huruvida möjligheten att genomföra en åtgärd avseende frysta tillgångar utan föregående tillstånd ska bedömas utifrån vilken kategori dessa rättsakter tillhör, utan hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet, eller om dessa särskilda omständigheter i stället kan beaktas.
- 40 Cour de cassation (Högsta domstolen) anser att det inte är uppenbart hur dessa frågor ska besvaras, eftersom unionens förordningar inte innehåller någon uttrycklig bestämmelse därom, och eftersom varken tribunalen eller domstolen har haft tillfälle att uttala sig i dessa frågor.
- 41 Den hänskjutande domstolen har följaktligen beslutat att förklara målet vilande såvitt avser den andra grunden för överklagande nr B 18–18.542 och den enda grunden för överklagande nr G 18–21.814, och att med stöd av artikel 267 FEUF hänskjuta en begäran om förhandsavgörande till domstolen.

VI. Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

- 42 Cour de cassation (Högsta domstolen) har ställt följande tolkningsfrågor till Europeiska unionens domstol:
- 1) Ska artiklarna 1 h) och j) och 7.1 i förordning (EG) nr 423/2007, artiklarna 1 i) och h) och 16.1 i förordning (EU) nr 961/2010, samt artiklarna 1 k) och j) och 23.1 i förordning (EU) nr 267/2012 tolkas så, att de utgör hinder mot att avseende frysta tillgångar och utan föregående tillstånd från den behöriga nationella myndigheten vidta åtgärder som inte har någon inverkan på de samlade tillgångarna (effet attributif), såsom en av domstol fastställd säkerhet eller kvarstad enligt den franska lagen om civila verkställighetsförfaranden?
  - 2) Har det någon betydelse för svaret på den första frågan att omständigheterna som ligger till grund för fordran på den person eller enhet vars tillgångar är frysta saknar samband med Irans kärntekniska och ballistiska program och hänför sig till tiden före antagandet av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1737 (2006) av den 23 december 2006?"